

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

16. De numero Generalium Conciliorum, & quid in singulis eorum actum, &
definitum sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

legio Rom. Pontificem consecrat, *ut dicit Hostien cap. anti-
qua de priuileg.* tertium locum iure communi iniquitanti-
dem auctores, nisi obster Rom. Ecclesie consuetudo, tenent
quatuor Patriarche, hoc ordine. Constantinopoli-
tana, Alexandrina, Antiochena, Hierosolymitana.
De quo quatuor Patriarcharum ordine habetur in *cap. anti-
quum, de priuileg. c. c. renouantes, d. 23.* Post hos quatuor Pa-
triarchas, sequuntur etiam iure communi, nisi aliud ha-
beat Rom. Ecclesie consuetudo, quatuor alij Patriarche,
sive potius Primates, Aquileiensis, Bituricensis, Gradensis,
Cantuarjensis: *de quibus Archidiaconus, c. Glessa in cap.
consuetudis, de appell. c. Cleros, d. 21.* Postea iure communi
sequuntur Cardinales primo Episcopi, deinde presbyteri,
tertio Diaconi. His succedunt archiepiscopi, & his epi-
scopi: postea vero abbates, qui iurisdictionem quasi epi-
scopalem habent, & insignibus Pontificalibus vtuntur;
deinde alij Abbates simplices: post quos sequuntur Ge-
nerales religiosorum Ordinum, Ministri, sive Praefecti.
Inter hos autem, videlicet archiepiscopos, episcopos, ab-
bates, & ministros ordinum generales seruat ordo iuxta
tempus ordinationis eorum, §. *Episcopi, d. 17.* Porro iuxta
Rom. Ecclesie consuetudinem Cardinales praecedunt
omnes Patriarchas, etiam quatuor illos primos: quia etiam
iamque Diaconi, vel presbyteri Cardinales potestate ordinis
sunt minores Patriarchis, Primatibus, & Episcopis, & Ab-
batibus, ordine tamen dignitatis sunt potiores & maio-
res: nam post Rom. Pontificis dignitatem nulla est Car-
dinalatu superior. Est penes Cardinales ius summi Pon-
tificis eligendi, & ipsi cum Rom. Pontifice vnum veluti
corpus efficiunt: cum eo in Consistorio de rebus totius
reipub. Christianae consultant, eorum consilio, & pruden-
tia Roman. Pontifex vtitur, ex ipsis legatos à latere ad re-
ges, principes, & prouincias mittit. Si nunc generale Con-
cilium conuocaretur in quo interessent quatuor illi Pa-
triarche Orientales, tanquam Ecclesie Romanae adhaerentes,
magna lis esset, vtri post Papam digniorem, & hono-
ratiorem locum habere deberent, quatuor illi Patriar-
che, an Cardinales S. R. Ecclesie: Patriarche enim se-
cundum ius commune sibi nobiliorem locum debere con-
tenderent: at Cardinales dicerent secundum Romanam
Ecclesie morem se eminentiorem locum habere debere.
Certe ob commune pacis bonum res ita componeret: ut
vtri que suo essent iure contenti. Legenda essent acta
Concilij Florent. Sess. 1. celebrata Ferrariae, in qua inter-
fuit Patriarcha Constantinopolitana, & tres legati alio-
rum trium Patriarcharum Orientalium.

Secundo quaeritur, Quibus vestibus patres in Concilio
Generali induantur, dum sedent & sententias dicunt? Tur-
recremata, & Iacobatus testantur eos mitris albis orna-
tos, & ceteris Pontificalibus vestibus in Concilio adesse,
sedere, & sententias dicere: sic obseruatum esse in Con-
cilio Constantiensi, & Basiliensi, ait Turrecremata. Et
certe id ratio suadet, quia tunc conueniunt, vt Ecclesia-
rum pastores, vt iurisdictionem à Roman. Pontifice acci-
piunt, & habent, vt de rebus totius Ecclesie & reipubl.
Christianae consultant, tractent, Canones, & decreta con-
stituant.

Tertio quaeritur, vndenam incipere soleat Synodus
Generalis? Respondet Turrecremata ab oratione, qua
diuinum auxilium implorat. Vnde vnus ex patribus
publice rem diuinam facit, Missam de Spiritu sancto de-
cantans.

C A P. XVI.

*De numero generalium Conciliorum, & quid in sin-
gulis eorum actum: & definitum sit.*

SCite oportet, quot haecenus celebrata sint Generalia
Concilia, quo tempore, sub quibus Romanis Pontifi-
cibus, & Imperatoribus, & quibus de causis.

Primum est Nicenum anno Domini 325. qui erat an-

nus Pontificatus Syluestri 12. & Constantini Magni an-
nus 20. Imperij, vt constat ex Act 2 Concil. Chalcedonen-
sis, & Euseb. in vita Constantini, lib. 3. c. 14. c. 40. c. 47.
quod auctoritate Syluestri Roman. Pontificis, curante,
perente, & fauente Constantino Magno Imperatore
coactum est. Falso quidam, vt Sozom. lib. 1. c. 16. Nicepho-
rus lib. 8. cap. 14. scripserunt sub Iulio Papa celebratum esse.
Sozom. lib. 2. c. 13. ait: *Constantinus indicit Concilium Ni-
cae urbe Bythinia, scribitque ad omnes Ecclesiarum Praefules,
vt ad diem praestitutam adfuerit.* Quod dicit, *Constantinus in-
dicit Concilium*, intelligitur de literis Imperatoris, quas ex
sententia episcoporum scripsit. vnde Rufinus lib. 5. c. 1. di-
cit: *Ex sententia sacerdotum, Constantinus Concilium conuo-
cauit. Conuenerunt tracenti, & decem octo Episcopi, omnes fere
ex Oriente: ex Occidente vero Orosius Cordubensis Episcopus
Syluestri Ppae legatus. Damna est in eo haeresis Arii negantis
diuinitatem Filij in Trinitate. Editum est Symbolum fidei, in
quo diuinitas Filij est plene explicata: additaque est illa particu-
la: (Consubstantialis Patri) cum Ariani contenderent non esse
dicendam, eiusdem substantiae, sed similis. Definitum quoque est,
celebritatem Paschalem non esse colendam quarta aeterna Luna
primi mensis, quo Iudaei suum Pascha celebrant.* Hoc Con-
cilium religiosissime veneratur Ecclesia tanquam primum
& sanctum. Interfuerunt in eo sanctissimi Praefules, inter
quos multi erant grauissima tormenta passi persecutioni-
bus sub Diocletiano, Maximiano, & Maximino Impera-
toribus. Editi sunt multi Canones, quamuis apud nos
non extant, nisi viginti. Cano. 11. videntur condemnari ij,
qui Christiani facti ad militiam reuertuntur, quasi non liceat
Christianis militare. Damnat Concilium non militiam,
sed eos qui militare cingulum, quod erat insigne
honoris, ambientes, à Christi fide suscepta recedebant.

Secundum Concilium fuit Constantinopolitanum an-
no Domini 381. vt ait Onuphrius in *Chronico.* anno Da-
masi Papae 15. & Theodosij senioris Imperatoris 12. teste
eodem Onuphrio. quod erat centum quinquaginta Pa-
trum: congregatum est auctoritate Damasi Romani Pon-
tificis, curante, perente, & fauente Theodosio seniore Im-
peratore. Damna est in eo haeresis Macedonii Episco-
pi Constantinopolitani, qui Spiritus sancti diuinitatem
negabat. Vnde ad Symbolum Nicenum addita sunt ea,
quae ad Spiritus sancti diuinitatem spectant: *(c. Spiritum
sanctum Dominum, & uisificantem ex Patre procedentem,
cum Patre & Filio simul adorandum, & conglorificandum, qui
locutus est per Prophetas: quae Patres Nicenae Synodi mi-
nime expellerunt, quia tunc exorta non fuerat haeresis,
quae Spiritus sancti diuinitatem negabat. Sunt editi Ca-
nones Septem.*

Tertium Concilium fuit Ephesinum, auctoritate Cae-
lestini Papae perente, & fauente Theodosio iunioris Im-
peratore conuocatum. Conuenerunt Episcopi plusquam
ducenti ex Oriente. Celebratum est anno Domini 430.
anno Caelestini Papae 5. Theodosij Imperatoris 29. teste
Onuphrio, in *Chronico.* Praefuit in eo Cyrillus Episcopus A-
lexandrinus, Caelestini Romani Pontificis Locumtenens.
Cōdemnata est in eo haeresis Nestorii Episcopi Constan-
tinopolitani, ponentis in Christo duas personas, huma-
nam, & diuinam. Vnde dicebat beatissimam Virginem
dici non debere Dei Genitricem, sed Christi hominis. Item
Christum hominem gratia, & adoptione, non natura esse
filium Dei. Hanc haeresim Nestorius ex Theodoro Mop-
suestensi Episcopo accepit: qui postea condemnatus est
in Concilio V. generali. Petro Ioannes Antiochenus Epi-
scopus vna cum Episcopis sibi subiectis ad Concilium ve-
nit post condemnationem Nestorii: at propterea à Cy-
rillo Alexandrino dissentire cepit fauens Nestorio: Io-
anni adhaerens Theodoretus, ipse quoque à Cyrillo dis-
sentit. Er quia Cyrillus duodecim Capitula contra toti-
dem Nestorii blasphemias conscripserat, inter quae Spiritum
sanctum dicebat esse Patris, & Filij, & à Patre, & Filio
procedentem, Theodoretus contradiens scripsit Spiritum
sanctum non procedere à Patre, & Filio, nec à Patre

pernitium: occasio sumpta est ex Theodoretis verbis, vt Graeci longo post tempore negauerint, Spiritu sanctum ex patre, & filio procedere: quamuis contra Theodoretum semper tenuerunt procedere ex patre per filium. Anno Domini 449. coacta est Pseudo-synodus Ephesina 118. Episcoporum. Ad eam misit Leo Papa suos legatos Iulianum Episcopum, Renatum Presbyterum, Hilarium Diaconum. In ea ob nimiam Diocesi Alexandrini episcopi Eutyechiani potentiam conuenientibus episcopis absolutus est Eutyeches Abbas Heteriarcha, & approbata eius haeresis. Synodus haec praedictoria dicitur: scelerati haeretici in catholicae fidei defensores fuerunt, Legati Pontificii fuga elapsi tandem post multa pericula, & insidias in vrbem rediere: per eos Leo Pap. ceteros factus est de his omnibus, quae in illo Conciliabulo acta sunt. Damnauit hanc Synodum Leo Papa, qui Romae curauit, vt Concilium cogere, in quo rescinderentur omnia acta Pseudo-synodi Ephesinae.

Quartum Concilium fuit Chalcedonense auctoritate Leonis Papae, instante & vigente Martino Imperatore congregatum. Anno Domini 451. Leonis Papae 12. Martiani Imperatoris 2. Conuenit: eo sexcenti, & triginta episcopi: damnata est haeresis Eutyechis Constantinopolitani Abbatis, & Diocesi episcopi Alexandrini, negantium in Christo duas naturas, humanam & diuinam. Dicebant illi, f. d. Incarnatione verbi, Christum non in duabus naturis subsistere, sed ex duabus factam vniam, siue commistione, & confusione, siue conuersione carnis in diuinitatem. In eo Concilio restitutus est in sedem suam Theodoretus episcopus, postquam clare, & expresse anathematizauit Nestorium: restitutus quoque est sedis suae Ibas episcopus Edessensis: postquam anathematizauit etiam expressis verbis impium Nestorium: ambo enim antea scriptis suis Nestorio fauerant, ac fuerant in Synodo Ephesina 2. suis sedibus deiecti. Respuit Theodoretus, & se cum Leone Romano Pontifice reconciliauit. Post Concilium Quintum Generale dissidium fuit inter catholicos: nam plurimi Concilium Chalcedonense recipere recusabant propter tria capitula edita in V. Concilio Generali. Primum de Theodoro Mopsuestensi episcopo, cuius impia scripta ibi damnantur: & tamen Theodorus in Concilio Chalcedonensi non damnatur. Secundum de Theodoro, cuius scripta aduersus duodecim capitula Cyrilli episcopi Alexandrini ibi reprobantur, & tamen Concilium Chalcedonense Actor. 8. ipsum Theodoretum sedi suae restituit. Tertium de Epistola Ibas episcopi Edessensis scripta ad Marinum Persam, quae in eo capitulo damnatur: & quod Cyrillum Alexandrinum episcopum vocet haeticum, & Nestorium laudet, & tamen Ibas episcopus in Concilio Chalcedonensi, vt catholicus recipitur, & in sedem suam restituitur. Totum hoc dissidium ex honore fidei ignorantia nascebatur. Nam reuera Theodoretus & Ibas primo Nestorio fauerant, & Cyrillum damnauerant, & contra illum scripserant: postea vero respuerunt, & cum Cyrillo reconciliati sunt: & ita Concilium Quintum damnat eorum scripta, non personas. Concilium Chalcedonense recipit personas, quia iam respuerant. Vnde Gregorius lib. 2. Registrum in additione 10. Epistola 10. scribens Sabino Subdiacono ait: *Excitantes maligni homines turbauerunt animos vestros, non intelligentes neque qua loquuntur, neque de quibus affirmant, astruentes quod aliquid de sancta Chalcedonensi Synodo pia memoria Iustiniani temporibus sit imminutum, quam omni fidei omnique deuotione veneramus: & sic quatuor Synodos sanctae, & vniuersalis Ecclesiae, sicut quatuor libros sancti Euangelii recipimus: De persona vero, de quibus post terminum Synodi aliquid statutum fuerat eiusdem pia memoria Iustiniani temporibus est ventilatum: ita tamen vt nec fides in aliquo violaretur, nec de eisdem personis aliquid aliud ageretur, quam apud eandem sanctam Chalcedonensem Synodum fuerat constitutum, Anathematizamus autem si quis ex definitione fidei, qua in eadem Synodo prolata est, aliquid imminuere praesumat, vel quasi corrigendo*

eius sensum mutare: sed sicut illic lata est, custodimus. Haec ibi. *Et libro septimo, Epistola quinquagesima octa, scribens Secundino seruo Dei incluso, sic ait: Valde autem libenter accipi, quod tua me charitas de sua dubitatione requisitum, An Orientales Ecclesiae fidem atque doctrinam sanctae memoriae Leonis sequantur, ne fortasse earum sensus inter semetipsos primum Capitulorum defensione diuisus sit: vnde certam tuam definitionem esse desidero, quia praedictae sanctissimae Orientales Ecclesiae vno sensu, vna doctrina, fidem eiusdem sanctae memoriae Leonis tenent, sanctamque Chalcedonensem Synodum ita nobiscum custodiunt atque venerantur, vt nullus esse Episcopus reputetur, qui eiusdem Synodi defensor, restatorque non fuerit. Hinc est etiam, quod cum quatuor in praecipuis sedibus Antistites ordinantur, Synodales sibi Epistolae vicissim mittant, in quibus se sanctam Chalcedonensem Synodum cum aliis Generalibus Synodis custodire fateantur, sicut & nos auctusimus Synathematice plene duimus, qui de fide eiusdem Synodi aliquid mutauerit, vel aliquid in ea addere praesumat. Nam Synodus quae post eam generaliter facta est, idcirco a nobis recipitur, quia eiusdem in omnibus sequatur honorem illius, auctoritatemque custodit. Et paulo inferius: Vt enim dilectionis tuae eadem vt breuiter loquar, sanctae Chalcedonensis Synodus usque ad definitionem fidei, & prolationem Canonum de generalibus causis locuta est; nam post prolationem Canonum specialia Episcoporum certamina, sperare curauit. Epistola vero quam in ea Renouandissimus Ibas denegat suam, vt in extrema parte Synodi tacet, agnosces: quae videlicet Epistola Nestorium inuaditum, & inquisitione non facta, damnatum asserat: Cyrillum vero in Apollinaria dogma cecidisse suspiciatur, & si totus superior textus praedictae Synodi legitur, quantum haec Epistola eidem Synodo aduersatur, inuenitur: quia scilicet sanctae Synodos & Nestorium, sicut est, haeticum denunciat, & beatum Cyrillum Patrem catholicum veneratur. Epistola ergo, quam illum defendit, qui a Synodo damnatus est, & illum accusat, quem Synodus veneratur: proculdubio definitioni sanctae Synodi probatur aduersa. Sed quia eius defensores solent dicere, quod hanc Ibas eo tempore scripsit, quo adhuc Cyrillus propter duodecim Capitula, quae necdum exposuerat, dubius habebatur: In ipsa haec Epistola perpende, quia legitur, quod inter Orientales Episcopos, & beatum Cyrillum pax fuerit celebrata. Si ergo post concordiam pacis, post satisfactionem amota dubitationis haec eadem Epistola scripta est, constat quod non est Catholica, quae patrem Catholicum, atque in toto Synodi volumine laudatum haeticum haberet. Haec tenus Gregorius.*

In hoc Concilio Chalcedonensi Reclisae Hierosolymitanae datus est honor Patriarchalis, vnde ex eo tempore episcopus Hierosolymitanus Patriarchae nomen obtinuit post Constantinopolitanum, Alexandrinum, & Antiochenum: antea enim subiectus erat Caesariensi, qui Syriae Metropolitanus erat. In Concilio enim Niceno Cano. 7. sic habetur: *Quoniam mos antiquus obtinuit, & vetusta traditio, vt Aelia, id est, Hierosolymorum Episcopo honor deferatur, habeat consequenter honorem: manente tamen Metropolitana ciuitatis propria dignitate.*

Quintum Generale Concilium fuit Constantinopolitanum secundum. Eusebius ait, indictum fuisse & congregatum a Iustiniano seniore Imperatore, Cathedram Petri tenente Vigilio Romano Pontifice. Intelligitur Iustinianus indixisse, & conuocasse Concilium, non quia id propria auctoritate fecerit, sed ex sententia Vigilij Papae, & aliorum episcoporum, qui sententia praecedente literas dedit ad episcopos, vt Constantinopolitani Concilium haberent. Celebratum fuit an. Domini 553. Vigilij Papae 17. & Iustiniani Imperatoris 26. teste Onophrio in Chronica. Conuenit eo 165. Episcopi multi ex Oriente Praeules, & pauci quidam ex Italia: coacta est haec Synodus contra Petrum Antiochenum episcopum, Animum Patriarcham Constantinopolitanum, Secerum, Theodorum, & Zoaram episcopos haeticos Origenianistas: & auctoritate episcoporum damnatione facta, constitutionem e didit Imperator, quia praefatos quinque haeticos iussit e suis sedibus deici iuxta sententiam Agapei Papae, &

sanctorum Episcoporum. In hoc Concilio interfuit ipse Iustinianus Imperator: dicitur praefuisse huic Concilio Menas Patriarcha Constantinopolitanus, sed id factum est auctoritate Vigilij Papae, qui tunc in urbe Constantinopolitana erat: At Synodo non interfuit.

Damnauit quoque Synodus multa in Theodoro Mopsuestien. Episcopo, quod diceret, duas esse in Christo personas Dei, & hominis: vniorem Verbi cum natura humana factam esse non secundum personam, sed secundum gratiam: Beatissimam Virgineam non esse Dei Genitricem, sed Christi hominis: alium esse Deum Verbum, alium Christum, passionibus animae, & carnis concupiscentiis vexatum, & à malis infestatum, & à malis paulatim separantem se, & ita ex promotione operum meliorem esse, & ex vitæ conuersatione incontaminatum constitutum, tamquam purum hominem baptizatum in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: & per baptismum gratiam Spiritus sancti accepisse, & adoptionem promeruisse, & in similitudinem materialis imaginis adorari in persona Dei Verbi, & instar, Platonis, Epicuri, & Marcionis, qui propria inuenta secta, suos discipulos nominari fecerunt Platonicos, Manichæos, Epicureos, Marcionitas: Christum propriam sectam constituisse, ex qua vocati sunt Christiani. Condemnauit itidem Synodus impia scripta Theodoret, quos contra duodecim sancti Cyrilli capitula conscripsit: item Epistolam Ibe Episcopi Edesseni ad Matim Persam, in qua Nestorium, & Theodorum Mopsuestensem, & eorum impia dogmata defendit, damnatque duodecim sancti Cyrilli capitula: & ipsum Cyrillum hæreticum appellat.

Sexum Concilium fuit Constantinopolitanum Tertium, celebratum est anno Domini 681. Agathonis Papae 3. Constantini Imperatoris 13. *ut ait Onuphrius in Chronico*, res sic gesta est. Constantinus Imperator Pogonatus huius nominis V. summo studio conatus est, vt Constantinopoli Generalis Episcoporum conuentus haberetur, quo damnaretur hæresis Monothelitarum, id est, hæreticorum vnam tantum in Christo voluntatem ponentium, & vt Constantinopolitana Ecclesia cum Romana coniungeretur: præferant enim ei Sergius, Paulus, Pyrrhus, & Petrus, Monothelitæ omnes. Vnde Imperator Indict. 6. pridie Idus Augusti Epistolam ad Dominium Romanum Pontificem misit, qua petebat vt ad se Legatos mitteret, qui Generali Concilio præficerent. Nam Theodoro, inquit, *Exarcho mandauit congregatis & Episcopis ad Concilium venientibus naues idoneas, & sumptus necessarios suppeditandos curet.* Extat Epistola in ipsius Concilij Actis intertexta. Interim Romæ Dominio Papa mortuo ei successit Agatho. an. Domini. 679. qui Romæ Conuentum Episcoporum Occidentalium 125. habuit. In eo definitum est, in Christo duas esse naturas, & duas voluntates: quod decretum omnes Episcopi sua manu firmarunt. Qua re peracta Pontifex Episcopis quibusdam diu, sed frustra ex longinquis regionibus expectatis, Legatos tres Constantinopolim misit, qui vices suas implerent, Theodorum, & Sergium presbyteros, & Ioannem Diaconum, & totidem Episcopos misit ipse Conuentus Romæ habitus, videlicet Ioannem Portuensem, Abundantium Pateruensem, & Ioan. Rheginum, hi magno Clericorum, & Monachorum numero conscendentes naues, in mense Octob. Constantinopolim peruenerunt, & honorifice ab Imperatore in Palatio excepti, literas ei Pontificis, & Conuentus Romani reddiderunt, quibus excusatio de Legatis seruis missis, & fides Episcoporum de duabus Christi voluntatibus continebatur. Imperator his lectis, Legatos hortatus est, vt veritatem remotis omnibus Philophorum concertationibus, ex sanctarum Scripturarum monumentis, & Patrum testimoniis conarentur eruere, & in eis hospitia parata distribuere, & quotidianos sumptus assignauit. Mox Gregorium Constantinopolitanum, & Macharium Antiochenum Patriarchas, vt primo quoque tempore suos Metropolitans, & Episcopos

Constantinopolim aduoca: eam admonuit. Die inde Dominico sacra pompa Spiritus sancti inuocandi gratia per urbem ducta, ad eam Legati, equis stratis missis mira benignitate Principis inuitati sunt. Tandem 7. Id. Nouem. in penetrale Palatii, qui Trullus dicebatur, Concilium conuocatum est. Legati Pontificis, & Conuentus Rom. & omnes Orientalium Ecclesiar. Metropolitæ, & Episcopi excepti, suo quisque ordine confederunt. Quibus rite perfectis, Georgio & Machario mandatum est, vt quibus suam sententiam de vna Christi voluntate Conciliorum auctoritatibus fulcirent, expromerent. Illi tria superiora Concilia protulerunt: verum multa eis de suo effinxisse conuicti, usum omnibus præbuerunt 17. Kalend. Decemb. decretum Catholici Pontificis Agathonis, Conuentusque Rom. de duabus Christi voluntatibus Legati ediderunt. His vtrinque prolatis, 8. S. Patrum testimonia in medium producta sunt. Idib. Februar. testimonia recognita sunt: quorum multitudine & auctoritate Gregorius Patriarcha permotus, statim à sententia destitit. Itaque reuocatis 5. Non. Mart. in Concilium Patribus, cum surrexisset, clara voce se cum Metropolitans, & Episcopis suis decreto de duabus Christi voluntatibus assentiri dixit: & continuo in partes Catholicorum transiit: Macharius autem Patriarcha quid sui iudicii esset rogatus, se cum suis Metropolitans & Episcopis in pristino manere proposito affirmavit, cuiusque milies moriturum, quam de suscepta sententia discessurum. Quam vocem vbi Imperator & Catholici audierunt, ira perciti, orarium collo detrahi iusserunt, eumque cum suis ex Concilio eiecctum, sacro anathemate persecuti sunt. Factum est autem teste Anastasio Bibliothecario, vt eadem hora atræ omnes araneorum telæ è laquearibus conclusis deciderent: qua re conspecta cuncti Catholici subito nigras ipsas hæreticorum lordes euantille, lætis animis & vocibus exclamauerunt. Condemnati sunt Sergius, Paulus, Pyrrhus, Petrus, & Cyrillus omnes Monothelitæ. Die inde resurrectionis Ioannes Episcopus Portuensis Legatus, in æde S. Sophiæ Missarum solemniam Imperatore, populoque præfente Latine celebravit, tanto cum populi plausu & lætitia, vt is quoque Latine nouo more Imperatoris laudibus acclamaret. Ex quo omnes ditum tandem duarum Ecclesiarum dissidium penitus esse sublatum iudicantes, maximas Deo de conciliata concordia gratias egerunt. Postremo 5. Idus Septemb. professio fidei à Concilio edita, & post quinque dierum spatium singulorum Episcoporum subscriptionibus firmata est. 16. Kalend. Ianuar. Imperator Constantinus, remissis Legatis, literas ad Pontificem, & Conuentum Romanum dedit: quibus se rem ex animi sententia confecisse significauit. Sequenti an. 682. Agatho Pontifex 4. Idus Ianuar. morte absumptus est. In eius locum Leo II. successit, qui mense Iulio Legatos à Concilio reuersos cum literis Imperatoris, & ipsius Concilii actis accepit, eaque sua auctoritate firmavit. Et cum Latine & Græce peritus esset (erat enim natione Siculus) acta Concilii in Latinum sermonem conuertit.

Porro in hoc Concilio nulli sunt editi Canones: vnde Orientales Episcopi post 17. aut octo annos iterum in Palatium, qui Trullus vocabatur, conuenerunt in perante Iustiniano iuniore Heracli Imperatoris filio, *ut testatur Onuphrius in Chronico*, nullo Romani Pontificis Legato præfente, nulla ipsius auctoritate acciti, & Canones centum duos ediderunt, qui vulgo Canones sextæ Synodi, & Trullani dicuntur.

Hinc factum est, vt orta sit quaestio, Vtrum Trullani Canones sint Canonici, & an Ecclesiasticam auctoritatem habeant? de qua quaestione Canus lib. quinto. de locis. cap. vltim. in respons. ad 6. arg. vbi negat eos Canonicos & Ecclesiasticæ auctoritatis esse. Primum, quia Anastasius Apostolicæ Sedis Bibliothecarius in Proœmio ad octauam Synodum, ad quam iussu Adriani Secundi missus est, testatur eos Canones non esse in Ecclesia Rom. receptos.

ut habetur cap. 2. distinct. 63. Idem dicit Vmbertus Sylua Candida Episcopus Legatus Leonis Noni in libello contra Epistolam Michaelis Patriarchae Constantinopolitani. Idem Theophanes Græcus, historicus, Theodoretus Balsamo in interpretatione eorundem Canonum, Matthæus Monachus Græcus in historia conciliorum; & virorum illustrium. Item Iustinianus Imperator eo nomine Secundus, his Synodum Constantinopoli coegisse legitur; prius sub Sergio Roman. Pontifice, postea sub Ioanne VII. & de priori quidem Synodo Beda de nar. ver. cap. 67. ait: *Iustinianus Roman. Ecclesia Pontif. Sergium, quia erratica sue Synodo, quam Constantinopoli fecerat, suadere, & subscribere noluisse, iussit Constantinopolim deportari: qui tamen ob culpam perfidia, regni gloria postea priuatus, exul in Pontum secessit.* Idem scribunt Paulus Diaconus lib. de Gestis Romanorum in Iustiniano, & Anastasius Bibliothecarius in vita Sergii Pontificis. Insuper Platina in vita Ioannis VII. testatur sic: *Iustinianus eadem stultitia vexatus qua fuerat ante amisum Imperium, Sergio Pontifice, duos Metropolitanos Romam misit, qui Ioannem adhortarentur, ut habita Synodo, qua de Homosio crederent Orientales, eadem etiam Occidentales affirmarent, propositis libellis, in quibus ei subscribendum erat: Homines tamen re infecta ad Imperatorem Pontifex remisit.*

Præterea in Canone 2. suscipit, & confirmat huiusmodi Synodus 84. Canones Apostolorum: at Sedes Apostolica non tot Canones approbat, ut auctor est Isidorus cap. Canones, distinct. 17. & Leo Nonus. c. Clementis eadem dist. & Gelasius in c. sancta Romana. dist. 15. Item huiusmodi Synodus in eodem Canone 2. approbat Concilium Cypriani martyris de rebaptizandis hæreticis, quasi secundum traditam Africanam consuetudinem lexilia constituta sit. Sed Cypriani decretum ab vniuersali ecclesia reprobatur est. Curigitur in Trullano Canone approbatur?

In Canone 3. Ecclesie Romanæ lex de Bigamis non ordinandis tanquam summum ius, & ex rigore seuerum appellatur?

In Canone 13. decernitur, ut subdiaconi, diaconi, presbyteri à suis vxoribus ante sacros ordines susceptis non separentur. Ea consuetudo Græcica est, non Romana, aut vniuersalis Ecclesie.

Canone 36. statuitur, ut Constantinopolitana sedes æqualia priuilegia cum Apostolica teneat. Adueris hoc priuilegium pugnauerunt olim Romani Pontifices Leo I. Pelagius I. Gregorius I. & Nicolaus I. & quamquam iure & ratione pugnauerunt, conuenientibus tamen postea, & tolerantibus Romani Pontificibus, Constantinopolitani Patriarcha post Roman. Pontificem ceteris tribus Patriarchis, Alexandrino, Antiocheno, & Hierosolymitano prælatus est, ut patet ex cap. antiqua, de priuilegio. huic Constantinopolitane, & Græcicæ ambitioni ac vanitati noluerunt sequentes Rom. Pontifices diuinitus repugnare.

Canone 62. præcipitur, ut in omnibus Quadragesimæ ieiunij diebus, per sabbatum & Dominicam nouæ hostiæ non confectentur, sed fiat præsanctificatarum sacrificium, ut apud Latinos fieri solet in die Parasceues. hic Græcicus est ritus, non Romanus.

Canone 55. sic habetur: *Quoniam intelleximus in Romanorum ciuitate in sanctis Quadragesimæ & in eius Sabbatis ieiunare, præter Ecclesiasticam traditam consuetudinem, sancta Synodo visum est, ut in Romanorum Ecclesia si quis fuerit inueniens Sabbato ieiunans, clericus deponatur, laicus sequeatur. Quis Rom. Pontifex ferat hunc Canonem æquo animo? Ecclesiasticam appellant consuetudinem, quæ apud Græcos viget, non Latinos, & tacite reprobatur vsus Romanorum in Sabbato Quadragesimæ seruantium ieiunium, & lex Ecclesie Romanæ præscribitur, sine vlllo Pontificis consensu.*

Canone 67. sic dicitur: *Sacra scriptura nobis præcipit, ut abstinemus à suffocato, & sanguine. merito igitur damnamus eos, qui cuiuscunque animalis sanguinem arte aliqua condunt,*

Et sic comedunt. Audacter sane Græci Latinorum consuetudinem improbant: & Apostolicum præceptum ad breue tempus datum, volunt esse perpetuum.

Si contra hæc obijcias: Gratianus nomine VI. Synodi Trullanos Canones perpetuo citat, ut constat ex cap. placuit, dist. 16. & cap. quoniam, d. 37. cap. si quis, d. 32. c. ubi dicitur. Iacobus, de consec. d. 1. cap. dicimus de consec. d. 2. c. si quis Episc. 37. quest. 1. At 6. Synodus sine dubio Ecclesiasticam auctoritatem habet. Respondeo, falso Gratianum prædictos Canones citasse tanquam Canonicos & Ecclesiasticos, & à 6. Synodo constitutos. Potuit ille quidem horum Canonum auctoritate vti, sed non tanquam Canonica.

Secundo obijcias, Innocentius III. in cap. A multis de etat. & qual. dicit: In 6. Synodo esse decretum, ut si quis eorum, qui ad Clerum accedunt, nuptiali iure mulierem voluerit copulari, hoc ante Subdiaconatus ordinem faciat, patet eum hunc esse 6. Canonem Trullanum. Respondeo, Innocentium in hac parte, secundum vulgi opinionem locum fuisse, appellauit Trullanos Canones nomine VI. Synodi, quia sic vulgare nominari solent.

Tertio obijcias, Adrianus Papa in c. sextam, d. 16. & in c. sextam, de consecrat. dist. 3. prædictos Canones recipit, & approbat. Respondeo, non Adrianum Papam, sed Tharasilum Patriarcham Constantinopolitanum eos Canones recipere, & approbare, ut constat ex Synodo 7. Ad 1. & 2. Adrianus vero Papa refert verba Tharasilij: & falsus est Gratianus, dum allegat & accipit ea verba, tanquam Adriani Papæ.

Anno Domini 754. Constantinus cognomento Copronymus Iconomachus hæreticus conuentum 338. Episcoporum Constantinopoli coegit, in quo damnatus est sicutatum imaginum cultus, & vitus: & Imperator catholicos episcopos sacrum imaginum defensores suis sedibus expulsi. Stephan. III. anno Domini 769. in Laterano Concilio episcoporum conuocauit ex Italia, & Francia, & eam Synodum damnauit: restituito imaginibus pristino cultu.

VII. Generale Concilium fuit Nicænum II. anno Domini 789. Adriani Papa I. 18. Constantini VII. Imperat. 9. fuit peractum mense Octob. 11. ind. 350. Episcopis præsentibus, & Legatis Roman. Pontif. præsentibus, Petro archiepiscopo, & Petro monacho presbytero. Coactum fuit contra Iconomachos hæreticos, hoc est, sicutatum imaginum oppugnatores. Omnium Episcoporum auctoritate antiquus Cruci, & sanctis imaginibus honos & cultus esse restituitur: condemnati qui contra senserant. Absoluto concilio episcopi omnes mense Nouemb. Constantinopolim profecti, presentibus Imperatoribus Irene matre, & Constantino filio Acta Concilij recitarunt: quæ cum Imperatoris proprio adhibito consensu, subscriptione firmassent; eos benigne & honorifice dimiserunt, suauis cura & auctoritate Adriani I. Pontificis, & ministerio Imperatricis Irene matris, & filij Constantini Septimi conuocatum & celebratum est: quod postea Adrianus Papa confirmauit, teste Inno. Episcopo lib. 4. cap. 26. & 28. Fuerunt Iconomachi Philippicus, Leo Tertius. Isaacus vulgo dictus, Conom. & Constantinus V. alias VI. cognomento Copronymus: omnes Imperatores Constantinopolitani: fuerunt etiam Iconomachi Constantinopolitani Patriarchæ, Ioan. VI. Anastas. Constant. II. Nicetas, Auctores. B. Isamon, Zonaras, Cedrenus, Sigonius. In eo concilio definitum est, Cruci non deberi cultum latriæ, sed minorem. Et tamen s. Th. 3. par. quest. 25. docet crucem & imaginem Christi eandem esse cultu latriæ. Dicendum est: Concilium negasse cruci, & imagini cultum latriæ, eam videlicet qui tribuitur alicui propter ipsum: qui soli Deo deservit propter diuinitatem eius. s. Thom. tribuit cruci & imagini Christi latriam eam, scilicet, quæ datur alicui propter alios,

non propter se, nimirum propter id quod representatur in ipsa, qua ratione coluntur lacrimae cultu alia praeter Deum. Natura humana suscepta verbo diuino, species panis & vini consecrata in altari.

VIII. Generale Concilium fuit Constantinopolitanum IV. Sciendum est, an. sal. 860. Constantinopoli ortam esse inter ciues grauissimam seditionem, aliis Ignatium Patriarcham, aliis Photium tuentibus. Michael eo nomine Tertius Porphyro genitus Imperator Constantinopolit. Legatos, & literas ad Pontificem Roman. Nicolaum Primum misit, quibus accusato Ignatio petit, vt Pontifex Legatos ad se suos destinaret: quorum opera seditio sedaretur. Addidere etiam Legati haeresim Iconomachorum recruduisse, & sanctas imagines passim in ciuitate deleri. Nicolaus itaque vt tantis Ecclesijs vulneribus, malisque mederetur: Episcopos duos Rodoldum Portuensem, & Zachariam Anagninum legauit: datis in mandatis, vt causas, cur Ignatius esset sui sede deiectus, cognoscerent, & cum Photio tanquam cum laico versarentur, eiusque reprobata electione, sanctarum imaginum cultum retinendum omnino curarent. Per eosdem Legatos postulat, vt Calabria, & Sicilia partitionita Roman. Ecclesiae redderentur. Datae extant literae 7. Kal. Octob. Indict. 9. his verbis: *Præterea Calabritanum patri- monium & Siciliam, quaeque nostra Ecclesia concessa fuerunt, & ea possidenda obtinuit, & disponenda per suos familiares regere statuit, concessionibus reddatur: quoniam irrationabile est, vt Ecclesiastica possessio, vnde luminaria, & concinnationes Ecclesiae Dei fieri debent, terrena quauis potestate subtrahatur: sed domini Dei restituti meritis redditis multiplicent, & suscipiantur votum spiritualis desiderij lucris exerceatur.* Legati Pontificis proximo anno Constantinopolim profecti, mandata eius transgressi sunt. Nam qui Ignatii causam cognoscere tantummodo iussu fuerant, iudicio suo interposito, Ignatium iure abdicatum, & Photium rite substitutum dixerunt. Biennio post elapso, Leo Legatus Imperatoris, vt eum adueniens, duo volumina Pontifici reddidit: vnum, in quo continebantur acta abdicacionis Ignatii: alterum, in quo sanctarum imaginum honos & cultus comprobabatur. Reddidit quoque literas, quibus petebat Imperator, vt Pontifex abdicacionem Ignatii, & substitutionem Photij sua auctoritate confirmaret. Anno autem salutis 866. Nicolaus maledictis Michaelis Imperatoris impulsus, Episcopos Donatum, Hostiensem, & Stephanum Ephesium, & Martinum Diaconum ad eum de causa Ignatii per Concilium Episcoporum definiendam misit. Defuncto Nicolao, eosdem Legatos, Adrianus II. confirmauit, addito Anastasio Bibliothecario. His praesidentibus anno Domini 868. & Adriani iunioris Papae anno 2. & Basilij Imperatoris 3. celebratum est Generale VIII. Concilium, in quo dissidium de Ignatii abdicacione, & Photij substitutione sublatum est; Photio à piorum communionem submoto, & Ignatio in pristinum honoris gradum & locum restituito. Redditus item est sanctis imaginibus antiquus honos, & cultus: confirmatae septem praecedentes Synodi Generales: statutum quoque est vt consecrationes, & promotiones Episcoporum. Clericorum electione & decreto fierent; neque laici principes, aut potentes semetipsos immiscerent electioni, vel promotioni Patriarchae, aut Metropolitanis, aut Episcopi, aut Abbatis. Ex his quae haecenus dixi, constat, octo Concilia Generalia in Oriente celebrata agnouisse semper auctoritatem Roman. Pontificis, hoc est, primatum eius super omnes Ecclesias.

Ex hoc itidem tempore Photii suasa & opera Graeci ceperunt manifeste contra primatum Roman. Pont. sentire & dequere. Ceperunt quoque Latinis odio capitali prosequi, & tanquam anathemate percussos deuitare, eo quod addidissent Symbolo Nicæno & Constantinopolitano, (*Filioque procedentem*) quare palam Graeci sese à Romanis & Latinis diuiserunt: vnde amplius non celebrata Concilia Generalia in Oriente; quotquot deinceps coti-

uocata & habita Concilia sunt, in Occidente celebrata fuerunt ex Episcopis & Abbatibus Occidentalibus, praeterquam ea; in quibus Graeci & Orientales sese iterum cum Romana Ecclesia coniunxerunt. De quibus singularim dicam.

C A P. XVII.

Reliqua Generalia Concilia enumerantur.

NONUM Generale Concilium quidam aiunt celebratum esse Romae apud Lateranum praesente Gregorio VII. anno Domini 1076. quod siue Generale fuerit, siue seculi, auctoritate certe Gregorij VII. confirmatum est. In eo actum fuit de pace componenda inter Henricum IV. alias III. & Rodolphum Sueuiae Ducem, de Imperio Romanorum contententes: Legatis Rodulphi expostulantibus, quod Henricus vexaret Clericos eorum Germaniam perturbaret, de Concilio habendo moram afferret. Legati Henrici contra iustitiam Gregorij iram verti, responderunt Henricum paratum fore, atque in eam rem tale sacramentum conceperunt: *Iuramus nos Legati Henrici Regis ex praepo. eius, Henricum circa Ascensionem Domini Legatos (ni quid obstitit) Romam missurum, qui Legatos Pontificis suo secum deducant, at quo reducant, & eorum iudicio, & sententia statuant.* Quo iuramento audito, Legati Rodulphi in haec verba iurarunt: *Si Concilium in Germania ex decreto vestro, loco, & tempore à vobis constituto Legatis vestris praesentibus fuerit, Rodolphus Rex, Princeps noster, aut ipse accurret, aut Legatos suos mitet, paratusque erit iudicio stare, quod sancta Ecclesia de Regno Germaniae fecerit, nulloque dolo malo conuentum à vobis, aut à Legatis vestris inditum impediet. & postquam certos vestros nuntios viderit, dabit operam, vt pacem componat. Et haec omnia, nisi legiimo intercedente impedimento seruiabit.*

De Clericis autem Pontifex in Concilio ita decreuit: *Gregorius Pontifex seruis seruorum Dei, omnibus in Italico, & Germanico Regno debitam sancto Petro obedientiam exhibentibus, Apostolicam benedictionem. Si qui sunt presbyteri, aut diaconi, aut subdiaconi, qui crimini fornicationis sint obnoxii, interdiciuntur eis ex parte omnipotentis Dei, & auctoritate S. Petri introitum adis, donec acta poenitentiae satisfecerint. Si qui vero in peccato suo persecurare mauerint, nemo officium auscultasse velit, quia benedictio eorum vertitur in maledictionem, & oratio in peccatum, restante Domino per Prophetam: Maledictam benedictionibus vestra. Sic ille. Erant in eo saeculo, vt constat ex Siegberto, Vincentio, & S. Antonino, corruptissimi sacerdotum mores: concubinis tanquam vxoribus palam utebantur.*

Porto de iure conferendorum sacerdotiorum, ita sanxit: *Sanctorum Patrum decreta sequentes, vt superioribus conuentibus de Ecclesiasticis dignitatibus ordinandis statumus, ita & nunc Apostolica auctoritate decernimus, & si quis post hac Episcopatum, aut Abbatiam, aut aliam Ecclesiasticam dignitatem ab aliquo laico susceperit, nequaquam inter Episcopos, aut Abbates numeretur: nec alia ei Episcopo, vel Abbati obedientia prebeatur, eique gratia S. Petri atque adis eius introitu interdicitur. Eadem ratione si quis Imperator, Rex, Dux, Marchio, Comes, aut qualibet alia secularis potestas vel persona, Episcopatum, Abbatiam, vel aliam Ecclesiasticam dignitatem detulerit, eiusdem sententia vinculo tenentur. Sic ibi.*

Eo itidem saeculo, vt constat ex praedictis auctoribus, Henricus IV. Imperator contra Canones, & iura, sacerdotia conferebat, & eam imitati aliqui Reges & Principes, & Aulici, Ecclesiastica beneficia, Episcopatus, Abbacias, & Monasteria, simoniae & nefarie vendebant: lupos, non pastores Ecclesiarum praeficiebant. Egrege Gregorius Septimus contra oppugnans, omnem potestatem conferendi sacerdotij laicis ademit.

Praeterea de Normannis ita cauit: *Si quis Normannorum oppida S. Petri, vt partem Marchiae Firmanae, qua à bello adhuc integra est, & Ducatum Spoletanum, Campaniam, &*